

1 septembrie, 2019

Parlamentul
Republicii Moldova

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

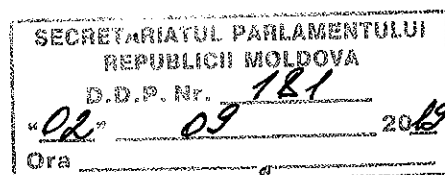
În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (legea de offshore-izării).

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

Deputați în Parlament:

Igor Munteanu

**Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative
(legea de offshorizării).**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Legea nr. 121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice (publicată în Monitorul Oficial, 2007, nr. 90-93, art. 401), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, noțiunea „*participant la privatizare*” se completează la final cu sintagma „cu excepția persoanelor juridice înregistrate sau cu reședință în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții, persoanelor juridice înregistrate în Republica Moldova în cazul în care cotele de participare în capitalul social aparțin persoanelor juridice înregistrate în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, fie persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții”;

2. La articolul 6 alin. (1) după litera f) se introduce litera f¹), cu următorul cuprins:

”f¹) aprobă metodologia de stabilire a jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență, precum și lista acestor jurisdicții în sensul prezentei legi”;

3. La articolul 26 alineatul (1) după litera c) se introduce litera d), cu următorul cuprins:

”d) Persoane juridice înregistrate sau cu reședință în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, persoane juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții, persoane juridice înregistrate în Republica Moldova în cazul în care cotele de participare în capitalul social aparțin persoanelor juridice înregistrate în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, fie persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții.”

Art. II. – Legea nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat (publicată în Monitorul Oficial 2008, nr. 165-166, art. 605), cu modificările și completările ulterioare se completează după cum urmează:

1. La art.2 noțiunea „ofertant” se completează la final cu sintagma „cu excepția persoanelor juridice înregistrate sau cu reședință în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții, persoanelor juridice înregistrate în Republica Moldova în cazul în care cotele de participare în capitalul social aparțin persoanelor juridice înregistrate în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, fie persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții”;

2. La articolul 11 alineatul (1) după litera d) se introduce litera d¹) cu următorul cuprins:

”d¹) aprobă metodologia de stabilire a jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență, precum și lista acestor jurisdicții în sensul prezentei legi”;

3. După articolul 8 se introduce un nou articol 8¹ cu următorul titlu și cuprins:

”Articolul 8¹. Restricții la participare

Nu pot participa direct sau indirect în calitate de parteneri privați în contracte de parteneriat public-privat persoanele fizice și juridice înregistrate sau cu reședință în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, persoane juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții, persoane juridice înregistrate în Republica Moldova în cazul în care cotele de participare în capitalul social aparțin persoanelor juridice înregistrate în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, fie persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții.”

Art. III. - Legea nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice (publicată în Monitorul Oficial, 2015, nr. 197-205, art. 402) se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, noțiunea „operator economic” se completează la final cu sintagma „cu excepția persoanelor juridice înregistrate sau cu reședință în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane

(fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții, persoanelor juridice înregistrate în Republica Moldova în cazul în care cotele de participare în capitalul social aparțin persoanelor juridice înregistrate în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, fie persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții”;

2. La articolul 16, după alineatul (5) se introduce alineatul (6) cu următorul cuprins:

”(6) Nu pot participa în calitate de operatori economici în sensul prezentei legi persoanele fizice și juridice înregistrate sau cu reședință în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, persoane juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții, persoane juridice înregistrate în Republica Moldova în cazul în care cotele de participare în capitalul social aparțin persoanelor juridice înregistrate în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, fie persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții, nu pot participa în calitate de operatori economici în sensul prezentei legi. Metodologia de stabilire a jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență, precum și lista lor în sensul prezentei legi se aprobă prin Hotărâre de Guvern.”

Art. IV. – Legea nr. 121 din 05.07.2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii (publicată în Monitorul Oficial, 2018, nr. 309-320, art. 470) se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, noțiunea „*operator economic*” se completează la final cu textul „,persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții, persoanelor juridice înregistrate în Republica Moldova în cazul în care cotele de participare în capitalul social aparțin persoanelor juridice înregistrate în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, fie persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții”.

2. La articolul 5 alineatul (1) după litera c) se introduce o nouă literă d) cu următorul cuprins:

„d) aprobă metodologia de stabilire a jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență, precum și lista lor în sensul prezentei legi.”

Art. V. Dispoziții tranzitorii

În termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

- a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege, inclusiv cu sancțiuni pentru încălcarea prevederilor din prezenta lege;
- b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- c) va aproba Metodologia de stabilire a jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență și lista acestor jurisdicții în sensul Legii nr. 121 din 05.07.2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, a Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, a Legii nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat și a Legii nr. 121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice.

Președintele Parlamentului

**Nota informativă
la proiectul de Lege privind modificarea unor acte legislative**

1. Autorii

Proiectul Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului cu scopul de a crea mecanisme efective de protejare a interesului public în procesul administrării proprietății publice, achizițiilor, de-etatizării, privatizării, concesiunilor și implementării diverselor forme de parteneriat public privat, față de multitudinea de riscuri provenite din fuzionarea grupurilor de infracționalitate organizată în condițiile globalizării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Securitatea financiară a statului de drept în Republica Moldova, care se referă atât la securitatea tranzacțiilor financiare cu participarea societăților comerciale, în special a instituțiilor financiare, cât și la stabilitatea bugetului țării, stabilitatea drepturilor și principiilor pe care le garantează Constituția Republicii Moldova, impune măsuri adecvate de natură să prevină participarea subiecților ce provin din jurisdicții ce nu respectă standarde internaționale de transparență în orice fel de activitate care poate pune în pericol interesele naționale ale statului și interesele cetățenilor Republicii Moldova.

Până în acest moment, Republica Moldova a implementat mai multe obligații internaționale în domeniul de prevenire și combatere a unor activități infracționale cu caracter ostil, referindu-ne în particular la prevederile Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Cu toate acestea, sectorul public a rămas expus unor grave riscuri de securitate dinspre grupuri infracționale locale și internaționale, ceea ce impune necesitatea adoptării unor norme și metode de a limita și constrânge acțiunile acestora prin intermediul ”jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență”.

Conform unui studiu al Global Financial Integrity, fluxurile financiare ilegale (în valoare monetară și de capital) reprezintă cca 1.2 mldr anual doar pentru Republica Moldova. Suma totală a fluxurilor ilegale de capital estimate doar pentru ultimii 10 ani au reprezentat 10 mldr usd. Jumătate din valoarea estimată anual a fluxurilor ilegale reprezintă importurile subevaluate, i.e. prin utilizarea companiilor aflate în jurisdicții offshore. A doua schemă exploatată pe larg de către companiile care contractează autoritățile statului constă în supraevaluarea importurilor, ceea ce le permite să scoată ilegal din Republica Moldova cca 350-400 mln usd. A treia schemă de offshorizare a economiei în Republica Moldova este legată de practicarea unor prețuri fictiv reduse prin care din această schemă sunt extrase cca 170-200 mln usd anual. În sfârșit, a patra schemă a fluxurilor ilegale ține de practicarea exporturilor la prețuri fictiv ridicate prin care, anual, în Republica Moldova intră anual din jurisdicții offshore circa 80-100 mln usd, cel mai des această schemă este folosită la finanțarea ilicită a partidelor politice.

Parlamentul a instituit în legislația națională termenul de „jurisdicții ce nu respectă standarde internaționale de transparență”. Atribuția stabilirii acestor jurisdicții a fost stabilită pentru Banca Națională, urmată de alte instituții (CNA), care aplică o practică anuală de revizuire a listei de jurisdicții de risc sporit prin legea anuală a Codului Fiscal al RM.

Articolul 243 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană face referire la o serie de standarde internaționale pe care Republica Moldova își propune să le implementeze, inclusiv Acordul Organizației Europene pentru Cooperare și Dezvoltare (OECD) privind schimbul de informații cu scop de impozitare.

Astfel, la momentul actual activitatea ilegală de spălare a banilor și de finanțare a terorismului este supravegheată la nivelul tranzacțiilor financiare, fie prin virament, fie în numerar, care au loc prin intermediul instituțiilor financiare și a participanților profesioniști pe piața financiară nebancară. Altfel spus, supravegherea circulației fondurilor din jurisdicțiile ce nu corespund standardelor internaționale de transparență are loc doar în partea ce ține de tranzacțiile financiare nemijlocite.

Pe lângă aceste forme de tranzacționare, care pot prejudicia interesele financiare ale Republicii Moldova, precum și alte interese de importanță vitală pentru Republica Moldova, există căi legale pentru subiecți de drept privat (persoane fizice și juridice), care provin din jurisdicții care nu respectă standarde internaționale de transparență să participe la relațiile civile.

Se impune necesitatea identificării altor căi de participare a acestor subiecți, precum și a reglementării adecvate în legislația națională a restricțiilor pentru a nu permite intrarea în circuitul civil a activelor din străinătate care nu au putut fi supuse verificărilor privind legalitatea obținerii lor, precum și a nu admite exodul de capital și controlul resurselor strategice ale țării din partea subiecților de drept ce provin din jurisdicții ce nu respectă standarde internaționale de transparență.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor

Prezentul proiect de lege urmărește să ajusteze cadrul legislativ național în vederea asigurării implementării eficiente și comprehensive a angajamentelor asumate de Republica Moldova în domeniul prevenirii spălării banilor și asigurarea transparenței fondurilor, inclusiv angajamentele din Acordul de Asociere între Republica Moldova pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.

Reglementările propuse au drept scop stabilirea restricțiilor de participare la proceduri de privatizare, parteneriat public-privat, achiziții publice și concesiuni pentru persoanelor juridice fondate de subiecți din jurisdicții care nu respectă standarde internaționale de transparență, persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu

reședință în astfel de jurisdicții, persoanelor juridice înregistrate în Republica Moldova în cazul în care cotele de participare în capitalul social aparțin persoanelor juridice înregistrate în jurisdicții ce nu implementează standarde internaționale de transparență, fie persoanelor juridice în componența cărora figurează, direct sau indirect, una sau mai multe persoane (fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi) înregistrate sau cu reședință în astfel de jurisdicții”. Proiectul oferă un cadru adițional pentru a consolida colectarea de impozite și evitarea transferului acestora în jurisdicții ce nu respectă standarde internaționale de transparență, cu utilizarea mecanismelor de evaziune fiscală.

4. Fundamentarea economico-financiată

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli suplimentare de la buget.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În urma analizei legislației în vigoare și a practicilor comerciale existente în Republica Moldova subiecții de drept din jurisdicții străine dispun de posibilitatea de a participa în tranzacții de diverse tipuri la următoarele etape: (1) Participarea persoanelor fizice și juridice ce provin din jurisdicții ce nu respectă standarde internaționale de transparență la contracte de achiziții publice, contracte de parteneriat public-privat, inclusiv contracte de concesiune; (2) Participarea persoanelor fizice și juridice ce provin din jurisdicții ce nu respectă standarde internaționale de transparență la anunțurile publice de vânzare a activelor statului.

Cadrul legal pentru aceste patru domenii menționate mai sus nu restricționează participarea persoanelor ce provin din jurisdicții ce nu respectă standarde internaționale de transparență.

Drept urmare, proiectul de lege prevede modificări la următoarele acte legislative:

- a) Legea privind administrarea și deetatzare proprietății publice nr.121/2007;
- b) Legea cu privire la parteneriatul public-privat nr.179/2008;
- c) Legea privind achiziții publice nr.131/2015;
- d) Legea cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Pașii următori

Pentru a se putea asigura implementarea cu succes a acestui proiect de lege, Guvernul urmează să aprobe metodologia de stabilire a jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență și să aprobe listele acestora pentru fiecare din cele patru domenii separat.

Autor: Igor Munteanu

